

Program Circular Cities Polska

2023-04-06

Circular Cities jest ogólnopolskim programem, którego celem jest stworzenie indywidualnej strategii wprowadzania gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie trzech miast partnerskich: Krakowa, Gdańska i Lublina.

Program został zainicjowany w 2019 r. Jest realizowany przez firmę Metabolic, przy współpracy fundacji INNOWO, a współfinansowany przez fundację MAVA.

Poza stworzeniem zindywidualizowanej strategii, dostosowanej do warunków lokalnych poszczególnych miast partnerskich efektem programu jest:

1. analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami w mieście,
2. długoterminowa strategia zero-waste, obejmująca różne obszary z uwzględnieniem kluczowych wskaźników efektywności i ich monitoringiem,
3. plan działania zawierający modele biznesowe oraz korzyści, jakie wynikają z ich wdrożenia.

Program był realizowany w trzech fazach:

- analiza i modelowanie
- tworzenie wizji i identyfikacja wskaźników
- opracowanie strategii GOZ

Zakończenie realizacji programu nastąpiło w 2021 roku.

Raport końcowy, podsumowujący jego efekty został zaprezentowany podczas specjalnej konferencji w kwietniu b.r.

Całkowity budżet programu dla miasta partnerskiego wynosił 100 000 €, z czego wkład finansowy miasta to 5%. Pozostała część została sfinansowana przez fundację MAVA.

Program wpisuje się w przyjętą przez Unię Europejską strategię Zielony Ład, w której działania dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym są jednym z kluczowych elementów. Nowy plan poświęcony tym właśnie działaniom został przyjęty przez Komisję Europejską w 2020r. Obejmuje on: zrównoważone ramy polityki produktowej, zmniejszenie ilości odpadów i interwencje w kluczowych łańcuchach wartości produktów (tj. w elektronice i technologiach informacyjno-komunikacyjnych, bateriach i pojazdach, opakowaniach, (mikro)tworzywach sztucznych, tekstyliach, budownictwie i budynkach oraz w żywności, wodzie i składnikach odżywczych).

Wizja miasta przyszłości

„W celu wprowadzenia pozytywnych zmian, należy tak projektować miasta, aby zapewniały

środki do życia społecznościom miejskim, jednocześnie utrzymując się w limitach stawianych przez zasoby planety i umożliwiając rozwój innym gatunkom.

Konieczne jest użycie wyobraźni, aby dostrzec przyszłość, w której miasta stanowią centra inteligentnej, lokalnej produkcji o obiegu zamkniętym. Obszary miejskie są bogate w zieleń i stanowią schronienie dla wielu różnych gatunków, łagodząc granice między działalnością człowieka a obszarami naturalnymi. Zasoby są rozdzielane w sprawiedliwy sposób, umożliwiając społecznościom czerpanie korzyści i zaspokojenie wszystkich potrzeb, a obywatele są szczęśliwi i spełnieni.

W przyszłości miasta nie będą czerpać prawie żadnych surowców pierwotnych ze swoich obszarów w głębi lądu i będą wytwarzać jedynie znikome ilości odpadów. Ekosystemy wokół miast muszą być wspierane strukturalnie, aby zapewnić naturalne środowiska życia i funkcje tych ekosystemów. Aby zachować obszary dzikiej przyrody, miasta muszą być projektowane jako zwarte środowiska, przy zachowaniu kapitału ludzkiego, który stymuluje zaangażowanie, interakcje społeczne i poczucie osobistej przynależności.”

Wizje GOZ dla Krakowa

I. Miasto o cyrkularnym metabolizmie

W 2050 r. przepływy zasobów wykorzystywane są cyklicznie przez miasto i otaczające je obszary podmiejskie, zachowując najwyższą wartość.

- Monitorowanie przepływu zasobów na poziomie miasta i gospodarstw domowych
- Zamykanie obiegu zasobów o wysokiej wartości, minimalizacja emisji zanieczyszczeń i wytwarzania odpadów
- Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej
- Zwiększenie lokalnej produkcji żywności

II. Miasto zintegrowane, gospodarujące w sposób kreatywny i innowacyjny

Kraków pełni rolę centrum innowacji o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym, połączonym z resztą świata za pomocą czystego i nowoczesnego systemu mobilności.

- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa na temat gospodarki o obiegu zamkniętym
- Wykorzystanie potencjału innowacyjnego współpracy międzysektorowej
- Budowanie przestrzeni do innowacji międzysektorowych
- Zeroemisyjny system mobilności
- Wykorzystanie cyrkularnych rozwiązań do łagodzenia nierówności społecznych

III. Zrównoważone, zróżnicowane i sprzyjające włączeniu społecznemu budownictwo

Kraków – miasto o zróżnicowanym krajobrazie miejskim, uznawane za swoją estetykę i produktywność, jednocześnie zachowuje standardy zrównoważonej i zintegrowanej urbanistyki.

- Przekształcenie istniejącego zasobu budowlanego - modernizacja energetyczna i ponowne wykorzystanie
- Zmniejszenie zużycia materiałów budowlanych mających poważne skutki dla środowiska
- Wdrożenie zasad obiegu zamkniętego do nowych inwestycji budowlanych

IV. Miasto z ekosystemem przyjaznym dla ludzi i innych gatunków

Środowisko miejskie Krakowa stymuluje symbiotyczną relację między człowiekiem a przyrodą i pozostawia przestrzeń dla flory i fauny, aby mogły się rozwijać zarówno wewnątrz, jak i na obrzeżach miasta.

- Ochrona środowiska naturalnego
- Tworzenie terenów zielonych dostępnych dla wszystkich mieszkańców
- Promowanie rozwiązań wzorowanych na naturze
- Tworzenie ekosystemów przyjaznych dla mieszkańców, opartych na lokalności i wykorzystaniu naturalnych rozwiązań
- Poprawa jakości środowiska miejskiego (powietrza, czystości, wody, itp.)

Cały raport **CIRCULAR CITIES PROGRAM Cyrkularna strategia dla Krakowa** jest dostępny [tutaj](#).